

Persbericht

PB11-038
18 mei 2011
9.30 uur

Uitgaven aan zorg groeien minder snel

- **Beperkte toename uitgaven aan ziekenhuis- en gehandicaptenzorg**
- **Bovengemiddelde groei uitgaven aan paramedische zorg en ouderenzorg**
- **Aandeel zorguitgaven in bruto binnenlands product stabiel**

In 2010 waren de uitgaven aan de gezondheids- en welzijnszorg 87,6 miljard euro. Dit is 3,6 procent meer dan in 2009. In de periode 2004-2008 stegen de uitgaven aan zorg steeds sneller, tot 7,0 procent in 2008. Daarna volgde in 2009 een kentering met een groei van 5,7 procent. Door een toenemend aantal banen en de stijging van de lonen nam de loonsom van de zorginstellingen in 2010 met ongeveer 5,0 procent toe. Dit blijkt uit nieuwe cijfers van het CBS.

De uitgaven aan ziekenhuizen en specialistenpraktijken stegen in 2010 met 3,5 procent. In 2009 was dat nog bijna 7 procent. De lagere groei komt vooral door forse tariefdalings bij medisch specialisten in reactie op aanzienlijke budgetoverschrijdingen in eerdere jaren. De uitgaven aan ziekenhuizen en specialistenpraktijken vormen ruim een kwart van de totale uitgaven aan zorg.

De uitgaven aan huisartsenpraktijken groeiden in 2010 met slechts 2,4 procent. De uitgaven aan de zogenaamde ketenzorg zitten daar niet bij. Die zijn toegerekend aan de samenwerkingsverbanden die vallen onder de verstrekkers van ondersteunende diensten. Weliswaar voeren de huisartsen bij ketenzorg de regie, maar niet alle uitgaven aan ketenzorg slaan per definitie neer bij de huisartsenpraktijken. Ook andere zorgaanbieders zijn bij de levering van ketenzorg aan patiënten betrokken. De uitgaven aan verstrekkers van ondersteunende diensten groeiden in 2010 met 5 procent.

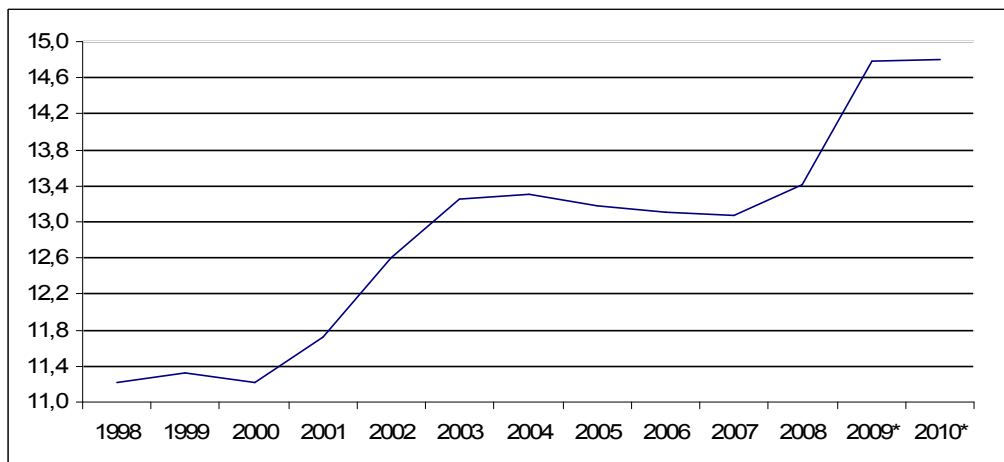
De uitgaven aan paramedische zorg namen in 2010 met 7,0 procent toe. Dat komt vooral door de hogere tarieven bij de verloskundigenpraktijken om het norminkomen op peil te houden en door de fors hogere productie van de fysiotherapeutenpraktijken.

Terwijl de uitgaven aan de ouderenzorg in 2010 met 5,0 procent meer dan gemiddeld toenamen, namen de uitgaven aan de gehandicaptenzorg slechts toe met 1,3 procent. Bij de ouderenzorg stegen zowel de uitgaven aan de extramurale zorg als aan de intramurale zorg. Dat komt bij de extramurale zorg vooral door de persoonlijke verzorging van patiënten en bij de intramurale zorg door de zorgzwaartepakketten.

De relatief lage groei bij de gehandicaptenzorg wordt vooral verklaard door een daling bij de extramuraal verleende zorg, in het bijzonder de begeleiding van patiënten, en door minder inzet van middelen bij de voorzieningen voor gehandicapten, vooral vervoersvoorzieningen en hulpmiddelen bij mobiliteit.

Het aandeel van de zorguitgaven in het bruto binnenlands product (bbp) is in 2010 stabiel gebleven op 14,8 procent. De uitgaven per hoofd van de bevolking bedroegen 5 272 euro. In 2009 was dat 5 113 euro.

Uitgaven aan zorg als percentage van het bbp, 1998-2010*

*) voorlopige cijfers.

Bron: CBS.

Technische toelichting

De Zorgrekeningen omvatten het volledige terrein van de gezondheids- en welzijnzorg. De terreindekking in de Zorgrekeningen wijkt af van die van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Het Ministerie van VWS bakent de zorgkosten af in termen van ministeriële verantwoordelijkheid. Centraal daarin staan de begrotingsgefinancierde uitgaven, bijvoorbeeld op het terrein van de programmatische preventie, en het Budgettair Kader Zorg (BKZ) dat de zorg omvat die uit de collectieve premies wordt gefinancierd. Daarbuiten vallen bijvoorbeeld de kosten van gemeentelijke gezondheidsdiensten, arbodiensten, praktijken voor alternatieve gezondheidszorg en kinderopvangcentra, evenals de uitgaven aan zorg die via aanvullende verzekeringen worden gedekt.

In 2010 is de zogenaamde ketenzorg geïntroduceerd. Via integrale bekostiging zijn tarieven vastgesteld voor (voorlopig) drie keten-DBC's: diabetes type 2, cardiovasculair risico en chronische longziekte (COPD). Bij ketenzorg sluiten zorgverzekeraars een contract af met groepen zorgaanbieders voor de zorgverlening aan een bepaalde groep patiënten. Binnen een groep zorgaanbieders fungeert één zorgaanbieder als hoofdcontractant voor het totale zorgpakket. Deze hoofdcontractant onderhandelt met de zorgverzekeraar en contracteert vervolgens zelf andere zorgverleners, zodat in alle benodigde zorg is voorzien. De beschikbare macro-cijfers over 2010 zijn nog met grote onzekerheden omgeven. Over de verdeling van het geld tussen de diverse zorgaanbieders is geen informatie beschikbaar.

De kosten van beleids- en beheerorganisaties hebben betrekking op de kosten van de zorgverzekeraars voor de uitvoering van de Zorgverzekeringswet, AWBZ en aanvullende verzekeringen, alsmede op de kosten van de overheid voor beleid en toezicht en op de kosten van overkoepelende organen op gezondheids- en welzijnsterrein.

Naast het nationale cijfer over de uitgaven aan gezondheids- en welzijnszorg is er ook een internationaal afgestemd cijfer over de uitgaven aan gezondheidszorg. Met dat cijfer is het mogelijk de uitgaven aan gezondheidszorg tussen landen te vergelijken. Het aandeel van de uitgaven aan gezondheidszorg (volgens de internationale definitie) in het bbp bedraagt in 2009 en 2010 ongeveer 11 procent.

De gepresenteerde bedragen zijn in lopende prijzen. Gegevens over prijs- en volumeontwikkelingen komen in een later stadium beschikbaar.

Tabel 1. Uitgaven aan aanbieders van zorg, 2008-2010

	2008	2009*	2010*	2010*
	<i>mln euro</i>			<i>%-mutatie t.o.v. 2009</i>
Totale uitgaven	80000	84524	87596	3,6
Aanbieders gezondheidszorg	46748	49265	50956	3,4
Ziekenhuizen, specialistenpraktijken	20259	21629	22390	3,5
Verstrekkers van geestelijke gezondheidszorg	4899	5273	5435	3,1
Huisartsenpraktijken	2444	2470	2528	2,4
Tandartsenpraktijken	2518	2855	2946	3,2
Paramedische praktijken	1702	1812	1939	7,0
Gemeentelijke Gezondheidsdiensten	686	715	743	3,9
ARBO- en reïntegratiediensten	1211	1224	1224	0,0
Leveranciers van geneesmiddelen	6098	6204	6366	2,6
Leveranciers van hulpmiddelen	2929	2670	2754	3,2
Verstrekkers van ondersteunende diensten	1593	1802	1891	5,0
Overige verstrekkers van gezondheidszorg	2409	2611	2741	5,0
Aanbieders welzijnszorg	30225	32257	33641	4,3
Verstrekkers van ouderenzorg	14775	15211	15974	5,0
Verstrekkers van gehandicaptenzorg	7138	7802	7902	1,3
Verstrekkers van kinderopvang	3682	4053	4306	6,2
Verstrekkers van jeugdzorg	1366	1718	1847	7,5
Asielzoekerscentra en internaten	541	576	580	0,7
Sociaal-cultureel werk	1146	1220	1274	4,4
Overige verstrekkers van welzijnszorg	1577	1677	1758	4,8
Beleids- en beheersorganisaties	3026	3001	2998	-0,1
Uitgaven zorg per hoofd van de bevolking	4865	5113	5272	3,1
Uitgaven zorg als %- bbp	13,4	14,8	14,8	

*) voorlopige cijfers.

Bron: CBS.